

FILOZOFIJA ZNANOSTI (© Bura znanja 2013)

O kolegiju

Pretpostavimo da netko od Vaših bližnjih uskoro navršava pedeset godina. Osjeća iste simptome na temelju kojih je njegovim roditeljima dijagnosticiran zločudni tumor. Ustanovi li se da je i u njegovu slučaju riječ o zločudnom tumoru, nadamo se da će liječnici pronaći odgovarajuću terapiju i da će on biti u financijskoj mogućnosti nabaviti propisane lijekove.

Iako posebno osjetljiva i nerijetko bolna, ovo je samo jedna od nebrojenih situacija koja konkretno prikazuje način na koji suvremena znanost utječe na individualne odluke osobe, ali i funkcionaliranje društvene zajednice u cjelini. Kako objasniti što se točno događa na svim razinama u gornjoj i sličnim situacijama? Gdje potražiti odgovore o povezanosti suvremenog društva i znanosti? Na ova i srodnata pitanja odgovor bi trebala dati filozofija znanosti. U današnjoj klasifikaciji znanstvenih istraživanja, upravo je filozofija znanosti u najvećoj mjeri, u odnosu na ostale meta-znanosti (primjerice, povijest i sociologija znanosti), zadužena za otkrivanje zakonitosti koja vrijede za samu znanstvenu praksu.

Teme kolegija

Kolegij Filozofije znanosti pozabavit će se sljedećim pitanjima:

- Koje karakteristike razlikuju znanost od pseudoznanosti (primjerice, evolucijsku biologiju od kreacionizma)?
- Ima li sličnosti u ponašanju znanstvenika i kockara?
- Koliko je znanost pod utjecajem politike?
- Koje vrline odlikuju uspješnu znanstvenu teoriju?
- Na koji način zaključujemo u znanstvenoj praksi?
- Na koji način funkcionira provjera znanstvenih hipoteza i teorija?
- Može li se u znanstvenoj praksi potkrasti poneki paradoks?
- Može li znanost objasniti baš sve?
- Zašto je dobro vjerovati da postoje kvarkovi?

Osim ovih ključnih pitanja koja se odnose na znanost općenito te su zanimljiva studentima najrazličitijih znanstvenih usmjerenja, posebna će se pažnja posvetiti i nekim pitanjima koja se odnose na novija istraživanja na području molekularne biologije i biomedicinskih znanosti, ali i pitanjima koja mogu biti korisna za donošenje odluka u medicinskoj praksi.

Omogućili

Nositelji kolegija

Iako je tijekom većeg dijela prethodnoga školovanja imao jak interes prema prirodnim znanostima i matematici te, s druge strane, humanističkim znanostima, prije svega prema komparativnoj književnosti i filozofiji, najprije upisuje i završava studij Molekularne biologije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Nakon prve godine studija filozofije na Sveučilištu u Pisi, prebacuje se na studij filozofije Sveučilišta u Padovi gdje je diplomirao. Ovdje također upisuje i završava doktorski studij filozofije, s posebnim naglaskom na povijesti i filozofiji znanosti, biologije i medicine. Iz ovoga razdoblja posebno ističe razdoblje od jednog semestra koje je proveo na usavršavanju na Odsjeku za filozofiju Sveučilišta Columbia u New Yorku.

Od prosinca 2003. godine, stalno je zaposlen na Odsjeku za filozofiju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci na znanstveno-nastavnim područjima koja se odnose na filozofiju znanosti i povijest filozofije. Također, održava gostujuća predavanja na Sveučilištu u Padovi.

Dobitnik je Fulbright Post-Doctoral Visiting stipendije za akademsku godinu 2006. - 2007. koju je također proveo na Odsjeku za filozofiju Sveučilišta Columbia u New Yorku.

Specijalizirao se za područje filozofije biologičkih i biomedicinskih znanosti unutar kojeg u najvećoj mjeri objavljuje znanstvene radove i drži glavnu nastavu.

Upute: pojedino predavanje pokrećete klikom na naziv nastavne cjeline (sadrži poveznicu). Kratak video pokreće se na YouTube kanalu.

1. Filozofija Znanosti. [UVOD](#)

- 1.1. Znanost i pseudoznanost – [Uvod](#)
- 1.2. Znanost i pseudoznanost - [Kako prepoznati pseudoznanost](#)
- 1.3. Znanost i pseudoznanost – [Demarkacija](#)
- 1.4. Znanost i pseudoznanost - [Moderna shvaćanja znanstvene metode](#)

2.1. Načini zaključivanja u znanstvenoj praksi - [Indukcija, dedukcija i projekcija](#)

2.2. Načini zaključivanja u znanstvenoj praksi - [Induktivni zaključci](#)

2.3. Načini zaključivanja u znanstvenoj praksi - [Zaključivanje na najbolje objašnjenje](#)

3.1. [Protagonisti znanstvene provjere](#)

3.2. [Zaplet između protagonista](#)

3.3. [Bayesianski pristup](#)

3. 4. ["Kockarski pristup" u znanstvenoj praksi - Bayesov teorem](#)

4.1. [Odnos filozofije i znanosti, naturalizam i korijeni njegove tradicije, metafizička metoda](#)

4.2. [Varijante naturalizma, normativnost, logički empirizam](#)

4.3. [Kako filozofija objašnjava pojmove koje koristi znanost?](#)

UVOD U PSIHOLOGIJU (© Bura znanja 2013)

O kolegiju

Ovaj je predmet namijenjen svima zainteresiranim za područje psihologije. Ako želite saznati odgovore na sljedeća pitanja ovo je kolegij za vas:

- Treba li opijate koristiti u liječenju boli?
- Jesu li fobije urođene ili ujetovane?
- Usmjerava li jezik misli ili misli usmjeravaju jezik?
- Je li nerealističan optimizam dobar za vaše zdravlje?

Velika je raznolikost sadržaja i perspektiva u suvremenoj psihologiji, a nalazi psiholoških istraživanja imaju vrlo široke implikacije na druga područja znanosti. Prolazeći kroz 14 tematskih cjelina, upoznat ćete se s osnovama suvremene psihologije, najvažnijim psihologiskim teorijama, objašnjenjima i specifičnim konceptima koji se javljaju u pojedinim područjima psihologije.

Teme kolegija

- Uvodno o psihologiji (definicija psihologije, kratka povijest psihologije).
- Suvremene perspektive, područja i grane psihologije.
- Metode istraživanja u psihologiji.
- Biološke osnove ponašanja i doživljavanja.
- Osjeti, percepcija i svijest.
- Učenje i pamćenje.
- Mišljenje i jezik.
- Inteligencija i injezino mjerjenje.
- Motivacija i emocije.
- Stres, suočavanje i zdravlje.
- Psihologija ličnosti.
- Razvojna psihologija.
- Osnove socijalne psihologije.
- Osnove psihopatologije i kliničke psihologije.

Literatura

- Carlson, N. R. i Buskist, W. (1997). Psychology. The Science of Behavior. Boston: Allyn and Bacon.
- Halonen, J. S. i Sanrock, J. W. (1996). Psychology. Context of Behavior. Boston: McGraw Hill.
- Hartley, J. i Branthwaite, A. (2002). Psiholog u praksi. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Lilienfeld, S. O., Lynn, J. S., Beyerstein, B. L. (2011). 50 Great myths of popular psychology. Shattering widespread misconceptions about human behavior. West Sussex: Wiley-Blackwell.
- Petz, B. (2001). Uvod u psihologiju. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Plotnik, R. i Kouyoumdjian, H. (2008). Introduction to psychology. 8e. Belmont: Thomson Higher Education.
- Rathus, S. A. (2000). Temelji psihologije. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Smith, E., Nolen-Hoeksema, S., Fredrickson, B. L., Loftus, G. R., Bem, D. J. i Maren, s. (2007). Atkinson/ Hilgard Uvod u psihologiju. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Stanovich, K. E. (2010). How to think straight about psychology. Boston: Allyn & Bacon.

Omogućili

Nositelji kolegija

Prof. dr. sc. Mladenka Tkalić rođena je 1962. godine u Rijeci. Diplomirala je 1986. na Pedagoškom fakultetu u Rijeci, magistrirala 1990. na Filozofskom fakultetu u Ljubljani i doktorirala 1998. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu u području društvenih znanosti, polje psihologije.

Od 1988. godine radi na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. U znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora izabrana je 2010. godine. Voditeljica je kolegija Biološka psihologija na preddiplomskom studiju psihologije i Uvod u psihologiju namijenjenog studentima preddiplomskih studija Filozofskoga i drugih fakulteta Sveučilišta u Rijeci te kolegija Odabranog poglavlja iz neuropsihologije i Funkcionalne organizacije kore mozga na diplomskome studiju psihologije. Na doktorskom studiju iz psihologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu predaje izborni kolegij Psihoneuroimunologija.

Od 2000. do 2002. godine bila je pročelnica Odsjeka za psihologiju, a od 2004. do 2009. godine prodekanica za reformu i uvođenje novih studijskih programa Filozofskoga fakulteta u Rijeci. Članica je Povjerenstva za akreditaciju studijskih programa Sveučilišta u Rijeci. Članica je Hrvatskog psihološkog društva, Hrvatskog društva za neuroznanost i Međunarodnog društva za psihosomatsku medicinu (International College on Psychosomatic Medicine). Članica je Savjeta časopisa "Suvremena psihologija" i "Acta Medico-Historica Adriatica" te Uredništva časopisa "Psihologiske teme". Sudjelovala je kao suradnik u nekoliko znanstvenih projekata, a trenutno je voditeljica projekta "Psihosomatski aspekti kroničnih funkcionalnih i upalnih bolesti crijeva". Održala je nekoliko pozvanih predavanja na domaćim i međunarodnim skupovima te prisustvivala na više od 50 domaćih i inozemnih znanstvenih konferencija. Objavila je više od 40 znanstvenih i stručnih radova, jedan priručnik za nastavu iz biološke psihologije i poglavlja u knjizi. Dobitnica je psihologische nagrade "Zoran Bujas" za osobito vrijednu psihologiju knjigu godine.

prof. dr. sc. Mladenka Tkalić

Upute: pojedino predavanje pokrećete klikom na naziv nastavne cjeline (sadrži poveznicu). Kratak video pokreće se na YouTube kanalu.

1. [Uvod u psihologiju](#)

- 1.01 - [Uvod u psihologiju](#)
- 1.02. - [Pitanja kojima se bavi psihologija](#)
- 1.03. - [Popularna psihologija](#)
- 1.04. - [Trikovi argumentacije: Argument autoriteta](#)
- 1.05 - [Trikovi argumentacije: Argument vecine](#)
- 1.06 - [Trikovi argumentacije: Argument protiv osobe](#)
- 1.07 - [Trikovi argumentacije: Argument neobjasnjivo vs neobjasnjeno](#)
- 1.08 - [Ciljevi znanosti](#)
- 1.09 - [Opis fenomena ispitne anksioznosti](#)
- 1.10 - [Objašnjenje fenomena ispitne anksioznosti](#)
- 1.11 - [Predviđanje fenomena ispitne anksioznosti](#)
- 1.12 - [Definicija psihologije](#)
- 1.13 - [Povijest psihologije](#)
- 1.14 - [Povijest psihologije 2](#)
- 1.15 - [Suvremene perspektive i područja u psihologiji: Biološka perspektiva](#)
- 1.16 - [Suvremene perspektive i područja u psihologiji 2](#)

2. BIOLOŠKA PSIHOLOGIJA

- 3.01 - [Biološka psihologija](#)
- 3.02 - [Gospodin M](#)
- 3.03 - [Alzheimerova demencija](#)
- 3.04 - [Discipline biološke psihologije](#)
- 3.05 - [Razine analiza ponašanja](#)
- 3.06 - [Hijerarhija živčanoga sustava](#)
- 3.07 - [Podjela i demonstracija mozga](#)
- 3.08 - [Razvoj mozga](#)
- 3.09 - [Proces brazdanja kore mozga](#)

- 3.10 - [Hemisfere mozga i njihove funkcije](#)
- 3.11 - [Aktivnost mozga](#)
- 3.12 - [Živčane stanice](#)
- 3.13 - [Komunikacija neurona](#)
- 3.14- [Integrativno djelovanje na primjeru igranja šaha](#)
- 3.15 - [Slikar slijep za boje](#)
- 3.16 - [Agorafobija](#)
- 3.17 - [Capgrasov sindrom](#)
- 3.18 - [Utjecaj ozljede mozga na pamćenje](#)
- 3.19 - [Hipokampus](#)
- 3.20 - [Neurogeneza](#)
- 3.21 - ["Neurogenetički" stil života](#)
- 3.22 - [Razlike lijeve i desne strane mozga](#)
- 3.23 - [Zaključak cjeline Biološka psihologija](#)

Sljedeći ciklus: Osjeti i percepcija...